

UCHWAŁA Nr 378 / 7536 / 22
ZARZĄDU WOJEWÓDZTWA PODKARPACKIEGO
w RZESZOWIE
z dnia 12 kwietnia 2022 r.

w sprawie wydłużenia terminu realizacji projektu nr RPPK.03.01.00-18-0346/17 pn. „Budowa farmy fotowoltaicznej w miejscowości Błażowa IV” realizowanego przez Park Energii Słonecznej Parafii Rzymskokatolickiej Najświętszej Maryi Panny Królowej Polski w Piątkowej Spółka z o. o. w ramach RPO Województwa Podkarpackiego na lata 2014-2020.

Działając na podstawie:

- art. 41 ust. 1 i ust. 2 pkt 4) i art. 45 ust. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (tekst jedn. Dz.U. z 2022 r., poz. 547),
- art. 9 ust. 1 pkt 2) i ust. 2 pkt 3) i art. 52 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 (tekst jedn. Dz. U. z 2020 r., poz. 818 z późn. zm.),

Zarząd Województwa Podkarpackiego w Rzeszowie – Instytucja Zarządzająca Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Podkarpackiego na lata 2014 – 2020 uchwala, co następuje:

§ 1

Wyraża się zgodę na wydłużenie do dnia 31 marca 2023 r., terminu zakończenia realizacji projektu pn. „Budowa farmy fotowoltaicznej w miejscowości Błażowa IV” realizowanego przez Park Energii Słonecznej Parafii Rzymskokatolickiej Najświętszej Maryi Panny Królowej Polski w Piątkowej Spółka z o. o. w ramach osi priorytetowej III „Czysta energia” Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego na lata 2014-2020.

§ 2

Uzasadnienie do niniejszej uchwały stanowi załącznik nr 1.

§ 3

Wykonanie uchwały powierza się Marszałkowi Województwa Podkarpackiego.

§ 4

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Podpisał:

Władysław Ortyl – Marszałek Województwa Podkarpackiego

Załącznik Nr 1 do Uchwały Nr 378/7536/22
Zarządu Województwa Podkarpackiego
w Rzeszowie
z dnia 12 kwietnia 2022 r.

UZASADNIENIE

W dniu 24 kwietnia 2018 r. Zarząd Województwa Podkarpackiego uchwałą nr 422/8807/18 wybrał do dofinansowania projekt nr RPPK.03.01.00-18-0346/17 pn. „Budowa farmy fotowoltaicznej w miejscowości Błażowa IV”.

Montaż finansowy projektu przedstawia się następująco:

1) całkowita wartość projektu wynosi:	987 902,21 zł,
2) wydatki kwalifikowane wynoszą:	803 122,53 zł,
3) dofinansowanie z EFRR wynosi:	682 654,15 zł,
4) wkład własny wynosi:	305 248,06 zł.

W ramach projektu dotychczas nie zatwierdzono dofinansowania ze środków EFRR.

Umowa o dofinansowanie projektu została podpisana w dniu 13 grudnia 2019 r. z terminem zakończenia realizacji projektu do 31 grudnia 2020 r. Umowa z wykonawcą (Blue Chip sp. z o. o.) została zawarta 27 listopada 2020 r. z terminem wykonania określonym na 175 dni licząc od daty zawarcia tej umowy, tj. do 21 maja 2021 r. W ww. umowie przyjęto jednorazową płatność na rzecz wykonawcy po wykonaniu pełnego przedmiotu zamówienia obejmującego wykonanie prac budowlano-montażowych wraz z podłączeniem, uruchomieniem instalacji i rozpoczęciem odprowadzania produkowanej energii do sieci.

Od początku realizacji projektu do 11 stycznia 2022 r. Spółka PES Parafii Rzymskokatolickiej Najświętszej Maryi Panny Królowej Polski w Piątkowej, reprezentowana była przez pełnomocników tj. przedstawicieli spółki Sieć Parków Energii Słonecznej Sp. z o. o. ul. Myśliwska 18, 36-030 Błażowa (SPES) – mniejszościowego udziałowca spółki PES. Z dniem 11 stycznia 2022 r. wszelkie dotychczasowe pełnomocnictwa dla przedstawicieli ww. spółki zostały odwołane, a z dniem 17 stycznia 2022 r. i 1 lutego 2022 r. ustanowiono dwóch nowych pełnomocników Spółki.

Przyjęty przez beneficjenta pierwotnie termin zakończenia realizacji projektu (tj. 31 grudnia 2020 r.) był zgodny z zapisami uchwały wybierającej projekt do dofinansowania. Zgodnie z ww. dokumentem realizacja objętych uchwałą projektów powinna zostać zakończona (złożony wniosek o płatność końcową) do 20 miesięcy od podpisania umowy o dofinansowanie.

W marcu 2020 r. beneficjent po raz pierwszy zwrócił się z prośbą o wydłużenie terminu do 13 sierpnia 2021 r. argumentując powyższe utrudnieniami związanymi z pandemią COVID-19. Na ww. wydłużenie terminu udzielono zgody, a zmiana została wprowadzona aneksem nr 1 do umowy o dofinansowanie zawartym w dniu 28 lipca 2020 r.

Pierwsze problemy i niejasności dotyczące realizacji projektów Parków Energii Słonecznej zostały stwierdzone w 2020 r. Były one na tyle poważne, że w grudniu 2020 r. zostały czasowo wstrzymane zaliczki dla wszystkich projektów PES. Pomimo kilkukrotnych próśb ze strony Urzędu i spotkań z władzami spółki Sieć Parków Energii Słonecznej (która obsługiwała wszystkie spółki), nie został opracowany w sposób właściwy plan działań naprawczych. Narastające niejasności i wątpliwości dot. wydatków przedstawionych do rozliczenia we wniosku o płatność końcową w PES Ropczyce-Fara legły u podstaw sporządzonej notatki ws. podejrzenia nieprawidłowości w tym projekcie. Wątpliwości i niejasności obejmowały nie tylko ww. projekt, ale również inne 4 inwestycje w tej samej miejscowości, zlokalizowane na sąsiednich działkach. W tej sytuacji rozpoczęto kontrole doraźne, najpierw ww. 5 spółek, których projekty zlokalizowano na ww. działkach. Wstępne ustalenia tych kontroli wskazały na poważne, powtarzające się nieprawidłowości, które w dużej mierze były skutkiem błędów i zaniedbań popełnionych głównie przez kilka tych samych osób-pełnomocników, które obsługiwały projekty PES. Mając na uwadze powyższe, a także wstępne ustalenia dokonane podczas kontroli innych projektów PES, Zarząd Województwa w czerwcu 2021 r. podjął kierunkową decyzję o całkowitym odstąpieniu od udzielenia zaliczek i wprowadzeniu zasady jednorazowej wypłaty dofinansowania w formie refundacji wniosku o płatność końcową pod warunkiem pozytywnego wyniku kontroli na miejscu. Podjęto również decyzję o przeprowadzeniu kontroli w projektach PES gdzie rozliczone zostały wydatki, wypłacono zaliczki oraz lokalizacja obejmowała więcej niż jedną inwestycję.

W związku z tym, iż projekt Spółki PES Parafii Rzymskokatolickiej Najświętszej Maryi Panny Królowej Polski w Piątkowej realizowany był w lokalizacji Błażowa z kilkoma innymi projektami spółek PES, przeprowadzona została kontrola doraźna na miejscu realizacji projektu. W wyniku kontroli rozpoczętej 18 czerwca 2021 r. stwierdzono m. in.:

- nieprawidłowość w odniesieniu do kosztów kwalifikowalnych w wysokości 21 018,78 zł i dofinansowania z EFRR w wysokości 17 865,96 zł,
- niekompletność dokumentacji związanej z realizacją projektu (beneficjent nie przedłożył w trakcie kontroli m.in. oryginału dziennika budowy (przedłożona została jedynie kopia tego dokumentu poświadczona za zgodność z oryginałem), umowy pomiędzy Parkiem Energii Słonecznej Parafii Rzymskokatolickiej Przemienienia Pańskiego w Ropczycach-Farze sp. z o.o., a Siecią Parków Energii Słonecznej sp. z o.o. (tzw. umowy o zarządzanie). W złożonych wyjaśnieniach beneficjent uzasadnił

odmowę przedłożenia umowy zawartymi w niej klauzulami poufności oraz faktem, że stanowi ona tajemnicę przedsiębiorstwa.

Beneficjent potwierdził wypełnienie rekomendacji zawartych w informacji pokontrolnej i przesłał podpisaną informację pokontrolną. W związku z tym Instytucja Zarządzająca zaakceptowała wypełnienie ww. rekomendacji.

Pismem z dnia 13 sierpnia 2021 r., beneficjent zwrócił się z prośbą o wydłużenie terminu do 31 marca 2022 r., informując jednocześnie, iż na dzień przygotowania pisma postawiona została konstrukcja wsporcza pod panele oraz uzyskano potwierdzenie możliwości świadczenia usług dystrybucji energii elektrycznej wydane przez PGE Dystrybucja. W podanym uzasadnieniu beneficjent nie odniósł się jednak do kwestii związanej z opóźnieniem w realizacji zamówienia przez wykonawcę (tj. nie wskazał, czy termin realizacji zamówienia będzie wydłużony, czy też naliczane będą wykonawcy kary umowne). Wskazał jedynie, w lakoniczny sposób, iż opóźnienia w realizacji zamówienia wynikają m.in. z trudności w dostępie do niezbędnych materiałów i urządzeń oraz przewlekłości procedur PGE.

Mając na uwadze nieznaczące zaawansowanie robót oraz podane w sposób ogólnikowy uzasadnienie, zwrócono się z prośbą do beneficjenta o udzielenie odpowiedzi na konkretne pytania celem ustalenia stanu faktycznego, w tym rzeczywistych przyczyn opóźnienia i ewentualnej odpowiedzialności z tego tytułu. W wyznaczonym terminie, beneficjent nie udzielił odpowiedzi. W korespondencji z 4 stycznia 2022 r., beneficjent zwrócił się z prośbą o przesunięcie terminu udzielenia odpowiedzi do 31 stycznia 2022 r. i poinformował, że podjął działania mające na celu dokonanie szczegółowej analizy stanu zaawansowania dotychczasowych prac oraz przeglądu dokumentacji związanej z realizacją projektu.

Ostatecznie pismem z dnia 4 lutego 2022 r. udzielił odpowiedzi na pytania z wcześniejszej korespondencji, a także zwrócił się z prośbą o wydłużenie okresu realizacji projektu do dnia 31 marca 2023 r. Z podanego uzasadnienia wynika, iż wykonawca nie wykonał pełnego zakresu robót w wyznaczonym terminie. Dotychczas wykonano jedynie całą konstrukcję mocującą pod panele fotowoltaiczne (wartość wykonanych robót oszacowano na 32 350,00 zł). Beneficjent w podanym uzasadnieniu poinformował, iż *„według informacji pozyskanych od Wykonawcy roboty zostały wstrzymane pierwotnie ze względu na panującą epidemię Covid-19, a następnie w związku z ryzykiem nieotrzymania zapłaty za wykonanie robót spowodowane między innymi wstrzymaniem zaliczek, brakiem pozytywnej oceny postępowania przetargowego oraz brakiem zgody na zmianę terminu realizacji projektu pomiędzy Beneficjentem, a Instytucją Zarządzającą. Według opinii Beneficjenta główną przyczyną opóźnienia w pracach były kłopoty finansowe i organizacyjne wykonawcy spowodowane pandemią”*.

Co istotne, beneficjent zamierza kontynuować współpracę z dotychczasowym wykonawcą, a za przerwanie prac oraz za przekroczenie terminów umownych zamierza naliczyć wykonawcy kary umowne, które mają być egzekwowane poprzez ich potrącenie z płatności należnej wykonawcy.

Ponadto z podanego uzasadnienia wynika, iż prace przyłączeniowe przez operatora sieci zostały wykonane a faktura za opłatę przyłączeniową została opłacona. Przeszkodą w dalszym procedowaniu spraw związanych z zawarciem umów na sprzedaż i dystrybucję energii elektrycznej jest (zgodnie z podanymi informacjami) brak wykonania robót budowlano-montażowych. Beneficjent, aby zrealizować inwestycję będzie musiał uzyskać przedłużenie obowiązywania warunków przyłączeniowych do sieci elektroenergetycznej.

W kwestii wydłużenia terminu realizacji projektu poza termin określony w Regulaminie naboru stanowisko zajął również Departament Zarządzania RPO, który pismem z dnia 27 października 2017 r. wskazał m. in.: *„Należy przy tym przytoczyć zapisy § 19 ust. 1 wzoru umowy o dofinansowanie projektu (...), zgodnie z którym umowa może zostać zmieniona na podstawie zgodnego oświadczenia stron umowy w wyniku wystąpienia okoliczności, które wymagają zmian w treści umowy, niezbędnych dla zapewnienia prawidłowej realizacji projektu. Ponadto, na podstawie ust. 1 przywołanego przepisu, zmiany terminu realizacji projektu beneficjent zgłasza każdorazowo przed upływem terminu podlegającego zmianie.*

Tym samym w szczególnie uzasadnionych przypadkach Instytucja Zarządzająca może zaakceptować uchybienie terminów. Jednocześnie, zgodnie z § 19 ust. 17 ww. wzoru umowy, w razie wystąpienia niezależnych od beneficjenta okoliczności lub działania siły wyższej powodujących konieczność wprowadzenia zmian do projektu, strony umowy uzgadniają zakres zmian w umowie, które są niezbędne dla zapewnienia prawidłowej realizacji projektu.

Właściwym wydaje się zatem, aby w tej sytuacji dokonać zmian zapisów w umowach o dofinansowanie poprzez ich aneksowanie.

Jednocześnie, w opinii Departamentu Zarządzania RPO, zmiany zapisów w umowach o dofinansowanie wymagają każdorazowo indywidualnej oceny uwzględniającej zakres zmian danego projektu, również w kontekście prawidłowości zastosowania procedur dotyczących udzielania zamówień publicznych (np. w zakresie warunków udziału w postępowaniu)”.

Ponadto Departament Zarządzania RPO, w odpowiedzi na wątpliwości Departamentu Wdrażania Projektów Infrastrukturalnych RPO, pismem z dnia 6 marca 2018 r. wskazał również m. in.: *„Zgodnie z zapisami Regulaminów konkursów o dofinansowanie projektów ze środków RPO WP 2014-2020 realizacja zgłoszonych do konkursu projektów powinna zostać zakończona (złożony wniosek o płatność końcową) w terminie np. do końca października 2018 r.*

Jednocześnie należy podkreślić, że w ramach kryterium pn. „Okres realizacji projektu” weryfikacji podlega, czy planowany okres realizacji projektu (termin rozpoczęcia i zakończenia) jest zgodny z wymogami określonymi w regulaminie konkursu. Jak więc wynika z powyższego, zarówno definicja kryterium, jak też zapis regulaminu miały za zadanie nakłonić beneficjentów do takiego zaplanowania harmonogramów realizacji inwestycji, które docelowo powinno umożliwić zakończenie realizacji projektów przed określonym terminem.

Za prawidłowością przedstawionej interpretacji przedmiotowego kryterium przemawia dodatkowy fakt, że w załączniku 3a do Szczegółowego Opisu Osi Priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego na lata 2014-2020, przyjętego przez Zarząd Województwa Podkarpackiego w dniu 17 października 2017 r., celem uniknięcia wątpliwości interpretacyjnej, w definicji kryterium doprecyzowano, że „w uzasadnionych przypadkach IZ może wyrazić zgodę na zmianę okresu realizacji projektu (po wyborze do dofinansowania)”.

W konsekwencji, w opinii tut. Departamentu, uwzględniając opisany wyżej charakter kryterium, odnoszący się do planów beneficjenta, może być ono badane wyłącznie na etapie wyboru projektów do dofinansowania. W związku z tym, w ocenie tut. Departamentu, gdy na etapie realizacji projektu okazuje się, że beneficjent nie jest w stanie dochować terminu jego zakończenia (np. z uwagi na to, że został wybrany do dofinansowania znacznie później ze względu na pojawienie się nowych środków w limicie lub w przypadku problemów z wyborem wykonawców zamówień udzielanych w związku z realizacją projektów) Instytucja Zarządzająca może wyrazić zgodę na wydłużenie terminu zakończenia realizacji projekt (poprzez aneks do umowy), jednak jest to uzależnione od indywidualnej oceny konkretnej sytuacji.”

Biorąc pod uwagę stanowisko Beneficjenta wyrażone w piśmie z dnia 4 lutego 2022 r., Zarząd Województwa wyraża zgodę na wydłużenie terminu realizacji projektu do dnia 31 marca 2023 r.